

BLASII
MICHALORII

I. C. VRBINATIS.

Ac Rotæ Collegialis Urbini Iudicis Ordinarij.

TRACTATUS
DE
FRATRIBVS.

IN TRES PARTES DIVISVS.

IN QVAVM PRIMA TRACTATVR DE FRATRIBVS
viuente patre; In Secunda de Fratribus post mortem patris simul
habitantibus; In Tertia, & vltima ponuntur varia
de Fratribus Miscellanæ.

CAPITVLORV M. AC RERV M
memorabiliu duplici Indice annexo.

Additis in fine, in hac noua impressione, sexaginta Sacræ Romanæ Rotæ Decisionibus,
ad materiam facientibus, nuperrimè recollectis.

GENEVE.

Ex Typographia Stephani Mjége.

Sumptibus Samuelis Chouët.

M. DC. LXIV.

AD SERENISSIMAM D.

VICTORIAM MAGNAM HETRVRIAE

DVCEM.

BLASIVS MICHALORIVS

J. C. Urbinas.

Hoc opus à me conflatum fuit, SERENISSIMA DOMINA, dum Urbini ditioni FELTRIA QVERCVS dominabatur, suisque Aureis ramis nos obumbrabat, atque fouebat, sperans me illius auspiciis, & patrocinio hoc ipsum opus typis mandaturum, in lucemque daturum. Sed heu rerum humanarum instabilem statum, heu nostrarum rerum flebilem conditionem, antequam opus imprimeretur, Quercus ipsa defloruit, defecitque, & speratum patrocinium euauit. Verum enimvero, dum ipsummet opus in mea bibliotheca quasi tumulatum continebatur, in mentem venit Serenitas tua, dictæ Quercus Florentissimum germen, statuique opus extumulare, in lucemque edere sub tuis auspiciis, ac patrocinio confidens, quæ tua est benignitas, hoc meum consilium te æqui, bonique facturam, & propter maiorum tuorum memoriam me illis olim subditum non minus amplexuram, quam tibi nunc soleas amplecti subditos. Accipe igitur sereno vultu, SERENISSIMA DOMINA, opus istud, tuaque auctoritate, & fulgore tuere, atque illustra.

TRACTATUS DE FRATRIBVS.

AVTHORE

BLASIO MICHALORIO

I. C. VRBINATE.

PARS PRIMA.

In qua agitur de Fratribus viuente Patre.

SUMMARIUM.

- 1 De fratribus qui scripserint.
- 2 Fratris materia frequens.
- 3 Ab Auctore, quo tempore sua aetate fueris praesens tractatus inchoatus, & perfectus.
- 4 Modus, quo videtur Auctor in hoc tractatu.
- 5 Operis diuisio.

PRAEFATIO.

MAERIAM de fratribus, deque eorum opibus, & facultatibus, tam viuente patre, quam eo vita functo; aggressus sum; sed an feliciter eam sim percutatus, non satis competum habeo. Res profecto esset immensi operis, & quae totam hominis aetatem, vel saltem multorum annorum cursum exquireret, ut singula adamussim dici, & explicari possent; praecipue cum in ipsa ea pertractentur, quae etiam acutissimas doctissimorum mentes, & consumatissima praestantissimorum virorum ingena, etiam non flectere, defatigare, & austria elicere possent.

Bartolus, Baldus, Petrus de Vbaldis, & Franciscus Porcellinus, multa attigerunt, quae ad hanc materiam spectant. Sed Bart. qui in illo pusillo tractatu de duobus Fratribus quatuor sibi proposuit quaestiones examinandas, antequam ad aliquem perfectum exitum deduceret, e vita decessit: unde tres tantum primas examinavit: & non ea ingenij subtilitate, & copia, qua solitus fuit vti in reliquis operibus, quibus superterram manum adhibuit: & Bald. solum Bartoli tractatum in ea parte supplere voluit; licet alia etiam per Bartolum tractata epiloga-

uerit: Petrus autem de Vbaldis tractatum inscripsit de duobus Fratribus, & aliis sociis, sed eius curam, propositumque primum propriè fuit, de societate agere, & sic de fratribus, quatenus ipsi bonorum communionem societatem contraxerint: Franciscus pariter Porcellinus quatuor principales proposuit quaestiones, spectantes magis ad societatem in communi, quam ad fratres, eorumque bonis: Et tamen fratrum materiam frequentissimam esse nemo ambigere potest: cum nullum sit forum, in quo de bonis fratrum inter ipsos fratres non sine assidue lites, & controversiae, adeo ut, si eiusmodi fratrum discordiae, & contentiones tollerentur, fore quodammodo conticescerent, ac frigerent ab iudiciis; cum hodie rara sit fratrum gratia, ut dicam infra in tertio parte cap. i. vbi multa de fratrum concordia, amore, & odio.

Sed aetas mea nimis profecto videbitur iuuenilis, & ad hanc materiam conscribendam parum consona, quippe cum statim suscepta laurea, annum aegens vigesimum tertium, hunc tractatum componere coepim, & vix vigesimum septimum attingerem, vbi ipsum compleui; licet per quadraginta annos, & ultra ipsum apud me reuinctum: forensibus enim, & domesticis occupationibus postea oppressus, ac astantis in me fortunae ictibus vudique percutus, formam ipsi semel datam mutare nec potui, nec curavi; additis solummodo interdum nonnullorum modernorum allegationibus; ac variorum tribunalium decisionibus; unde aliquid aetati exi indulgendam.

Modus proponendi, ac decidendi, quo ego usus sum, varius, & multiplex est, non enim omnia eodem ordine, & methodo referenda esse censui, unde interdum conclusionibus, cum ampliationibus, declarationibus, ac limitationibus usus sum aliquando dispo-

DECISIONES
SACRÆ ROMANÆ ROTÆ.

Nuperrimè recollecta per Excellentiss. D.

IO. DOMINICVM FANTINI
IN FORIS ECCLESIASTICIS
VENETIARVM ADVOCATVM.

ADDITÆQVE IN HAC NOVA IMPRESSIONE

Ad Tractatum

BLASII MICHALORII
DE FRATRIBVS.

Cum duplici Indice Argumentorum, & Materiarum.

DECISIONES SACRÆ ROMANÆ ROTÆ ADDITÆ AD TRACTATVM BLASII MICHALORII De Fratibus.

R. P. D. MANZANEDO.

Anagnina vsurarum.

Mercurij 4. Martij 1607.

ARGVMENTVM.

Contractus societatis, quo quis ponit pæcodium concorditer æstimatum cum pacto, quod capitale integrum remaneat, & quolibet anno pecora mortua debeant de illius anni fœtibz refarciri, an sapiat vsurariam prauitatem.

SVMMARIVM.

1. *Emptio, & venditio censetur si pæcodium tradatur æstimatum.*
2. *Pecora æstimata tradens censetur pastor medietatem vendere, & de illius pretio fidem facere, quo casu dominium pro illa parte transferatur in pastorem, & quilibet pro sua medietate periculum subit.*
3. *Pactum, quod pecora mortua de fœtibus communibus refarciantur, non est vsurarium.*
4. *Dammum commune de re communi refarciri debet.*
5. *Dispositio, que de grossis animalibus statuit, ex identitate rationis de minutis etiam intelligi debet.*
6. *Societas, in qua pastor solam industriam ponat, subsistet.*
7. *Pactum in societate appositum, quod quilibet anno pecora pæcodij mortua de ipsius pæcodij fœtibus refarciri debeant, valet.*
8. *Contractus societatis pecorum cum pacto, quod scilicet omnes ipsorum ad usque usque que sim de mes capitale redintegretur, & pecora postea sine communia, non est vsurarium.*
9. *Vsuræ non datur sine mutuo.*
10. *Pactum, quod pecora peritura quolibet anno de fœtibus illius anni refarciantur, non inducit, quod capitale saluum conferuetur.*
11. *Pœna constitutionis Sixti V. super contractibus ad caput saluum, non habet locum, ubi in eis apponatur clausula, que partes remittunt se ad illam Constitutionem.*

Dat. Sac. R. R. De Fratibus.

DECISIO PRIMA.

DE Anno 1591. fuit ad quinquennium inita societas inter Iulium de Prosperis de Carpintero ex vna, & Iohannem Compagnonam, & Fabricium Benardum ex alia, in qua Iulius quoddam pæcodium ovium apposuit concorditer æstimatum ad

scutorum 1010. tali pacto. Quod fructus ex pæcodio ptouenientes pro dimidia quilibet anno diuiderentur. Quod si totum pæcodium cum lucro vendi contingeret, luctum æqualiter diuideretur, & capitale integrum Iulius haberet.

Item cum pacto, quod quolibet anno pecora pæcodij mortua deberent de fœtibus illius anni refarciri.

Ex quo ultimo pacto oritur dubium, An huiusmodi contractus facit illicitus, & prohibitus; & an sententia de partibus, illam tanquam illicitum damnans, veniat confirmanda, vel infirmanda. Et causa in Rota per nos propozita, Iulio tantum informanti, Damini conuenerunt, illum contractum non vsurarium, sed licitum esse, & per consequens prædictam sententiam esse reuocandam.

Quia pæcodium fuit Iulij, & Fabricij, traditum æstimatum, quo cala censetur emptio, & venditio, argumento leg. æstimata, ff. soluto matrimonio, leg. plerumque, §. si ante matrimonium, ff. de iur. dotal. & in terminis nostri casus tradit Aug. de Petigl. in trall. de societate, part. 2. num. 19. versic. quinto casus & Bald. in leg. pascenda, C. de pact. vbi Cornel. P. ul. de Castr. & Dec. num. 15. & Alex. in fin. tradit Ambrosius de Vignare in trall. de vsuræ, in cap. salubriter, ante num. 189.

Quo calu isti Doctores considerant, quod qui tradit pecora æstimata, censetur medietatem animalium Pastori vendere, & de pretio illius medietatis illi fidem facere, & tunc dominium pro medietate vendita transferitur in Pastorem, & part.